

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 560
din 10.11.2008

Dosar nr.: 507/2008

Petiția nr.: 9298/04.07.2008

Petent: S C F, S N

Obiect: discriminare prin introducerea unui criteriu suplimentar la stabilirea ordinii de prioritate și de prelungire a contractului de închiriere

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1 S C F

București

I.2.2 S N

București

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1 Primăria sector 3, str. Parfumului nr.2-4, sector 3 București

II. Obiectul sesizării

2.1 Petenții se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, în legătură cu criteriul suplimentar privind stabilirea ordinii de prioritate în soluționarea cererilor pentru repartizarea locuințelor, referitor la faptul ca solicitantul să nu figureze cu mențiuni în cazierul judiciar.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1 Prin petiția nr. 9298 din data de 04.07.2008, petenții comunică că locuiesc într-un apartament primit în baza Legii nr.152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe(ANL) și sesizează faptul că potrivit legii contractul de închiriere trebuia prelungit pe încă un an, dar Primăria sectorului 3

a prelungit contractul numai pentru 6 luni, pe motiv că între timp au apărut înscrisuri în cazierul titularului.

IV. Citarea părților

4.1 Având în vedere prevederile art. 20, alin. 4, 5 și 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, au fost citați următorii:

- Petenți, absenți;
- Primăria sector 3 București, absentă, a trimis punct de vedere.

4.2 Procedura de citare legal îndeplinită la data de 02.10.2008, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

V. Susținerile părților

5.1.1 Petenții solicită constatarea discriminării prin introducerea unui criteriu suplimentar la prelungirea contractului de închiriere, respectiv lipsa cazierului judiciar.

Punctul de vedere al Primăriei sectorului 3

5.2.1 Primăria sectorului 3 prin adresa nr. 1091/1685/2008 înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării sub nr. 12632/30.09.2008, comunică că în conformitate cu art.14 alin.3 din Norma Metodologică pentru punerea în aplicare a Legii nr.152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.962/2001, Consiliul Local Sector 3 a aprobat prin Hotărârea nr.39/30.07.2002 introducerea, în plus față de criteriile de stabilire a ordinii de prioritate în soluționarea cererilor prevăzute de lege, și pe cel care se referă la condiția ca solicitantul să nu figureze cu mențiuni în cazierul judiciar. La art.30 alin.4 din Normele Metodologice de aplicare a Legii nr.114/1996 se precizează „criteriile de repartizare a locuințelor din fondul locativ de stat enunțate la alin.2 al aceluiași art., nu sunt limitative; la acestea se pot adăuga de către Consiliile Locale și alte criterii în funcție de situațiile specifice pe plan local”.

5.2.2 Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor specifică: „Cadrul general de reglementare a închirierii locuințelor (inclusiv a locuințelor pentru tineri, destinate închirierii) este asigurat de Legea locuinței nr.114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

5.2.3 Pe data de de 22.10.2002, fost repartizat familiei S compusă din titular S N soție-S C F și fiica-S M I. Cu ocazia depunerii documentelor pentru prelungirea contractului de închiriere, s-a constatat că domnul S N figurează cu mențiuni în cazierul judiciar, situație care îl scoate din cadrul legal. Cu toate acestea, în ședința Comisiei pentru repartizarea locuințelor din data de 26.10.2007 s-a hotărât prelungirea contractului de închiriere pe 6 luni avându-se în vedere că domnul S N va obține reabilitarea și va prezenta un cazier judiciar fără mențiuni. În ședința din data de 22.04.2008 Comisia pentru repartizarea locuințelor a prelungit contractul de închiriere cu

încă 3 luni, cu mențiunea ca la sfârșitul acestei perioade, familia Sîrbu să părăsească locuința.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, Colegiul Director reține că în petiția dedusă soluționării se invocă efectul creat prin introducerea unui criteriu suplimentar la stabilirea ordinii de prioritate și de prelungire a contractului de închiriere.

6.2. **În drept**, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suède, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83, 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.2.3 Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicata, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării,

în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.4 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.5 Potrivit dispozițiilor art.2 alin.3 din O.G. 137/2000, republicată, „sunt discriminatorii, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin.(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare”.

6.2.6 În speță, Colegiul Director constată că introducerea criteriului suplimentar la stabilirea priorității de atribuire a unei locuințe, respectiv la prelungirea contractului de închiriere, și anume ca solicitantul să nu figureze cu mențiuni în cazierul judiciar, este un criteriu aparent neutru, care dezavantajează categoria persoanelor care au cazier judiciar.

6.2.7 Potrivit dispozițiilor art.4 din O.G.137/2000, republicată, „categorie defavorizată este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor datorită diferențelor identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare”.

6.2.8 Colegiul Director este de opinie că persoanele care figurează cu cazier judiciar constituie o categorie defavorizată care trebuie să se reintegreze, iar societatea nu trebuie să manifeste un comportament de respingere, ci să ajute la integrarea și nu la excluderea acestei categorii.

6.2.9 Colegiul Director este de opinie că introducerea unui criteriu suplimentar, respectiv ca solicitantul să nu figureze cu cazier judiciar, deși este justificat de un scop legitim, mijloacele de atingere ale acestui scop nu sunt adecvate și necesare.

6.2.10 Colegiul observă că potrivit art. 30 alin.4 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 114/1996 Consiliile locale au dreptul de a adăuga criterii de repartizare a locuințelor din fondul locativ. Din acest punct de vedere, se poate susține că, în principiu, Consiliul local are un interes legitim de a stabili criterii de departajare în acordarea locuințelor ori a prelungirii contractelor de închiriere pentru aceste locuințe. Raportat la prevederile art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, republicată, o prevedere aparent neutră este de natură a trece testul discriminării în măsura în care este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.

6.2.11 Or, sub aspectul metodelor de atingere a scopului propus, prin stabilirea unui criteriu precum “lipsa mențiunilor în cazierul judiciar” fără a se distinge între situațiile particulare în care se pot afla diferitele persoane, pune în discuție proporționalitatea măsurii în raport cu scopul urmărit.

10

(vezi în acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cauza CASE OF THLIMMENOS v. GREECE, (Application no. 34369/97), Hotărârea din 6 Aprilie 2000).

6.2.12 Colegiul este de opinie că un asemenea criteriu de departajare, fără a distinge între caracterul mențiunilor din cazierul judiciar, poate fi asimilat, în anumite condiții, unei sancțiuni complementare aplicabile persoanelor care se află în situația prevăzută de criteriul impus. Devreme, ce criteriul ar putea urmări un eventual scop legitim în cazul persoanelor care au mențiuni în cazier dar în strânsă legătură cu săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală, privind conviețuirea pașnică în spațiul locativ alocat, ori în legătură cu nerespectarea obligațiilor în calitate de chiriaș, legitimitatea nu poate fi privită asemănător în celalalte situații.

6.2.13 Din acest punct de vedere, principiul nediscriminării presupune, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, ca situațiile deosebite în care se află diferite categorii de persoane să fie tratate diferit. Or, în speță, introducerea unui criteriu suplimentar, de natură a nu face distincție între situațiile diferite în care se află diferite persoane, are ca efect dezavantajarea categoriei persoanelor care au mențiuni în cazierul judiciar, indiferent de natura faptei consemnată în cazier.

6.2.14 Or, Colegiul este de opinie că în speță motivele invocate nu ating un grad suficient de natură a justifica obiectiv și rezonabil măsura aplicată, i.e. introducerea criteriului de departajare "fără mențiuni în cazierul judiciar".

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și alin. (7) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **în unanimitate de voturi pentru** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. aspectele sesizate au caracter discriminatoriu potrivit dispozițiilor art.2 alin.3 coroborat cu art.4 din O.G. 137/2000, republicată;
2. Colegiul Director recomandă să se depună toate diligențele necesare pentru a înlătura efectele discriminatorii;
3. clasarea dosarului;
4. se va răspunde petenților în sensul celor hotărâte;
5. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință :

ASZTALOS Csaba Ferenc – Președinte

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

IONIȚĂ Gheorghe - Membru

NIȚĂ Dragoș Tiberiu – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

TRUINEA Roxana Paula – Membru

VASILE Ana Monica – Membru

Data redactării: 10.11.2008

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal de 15 de zile de la comunicare constituie de drept titlu executoriu.

